

Huset, synes om det; det er jo ham, der skal betale det, det er ham, der skal bo i det. Jeg tror, det vilde være fremmende, om man kunde se paa denne Sag saaledes, som jeg mener, man bør se paa den, og jeg kan ikke give den højtærede Indenrigsminister Ret i, at der i den gældende Lov eller i den udstedte kgl. Anordning findes noget Paabud for Indenrigsministeren eller for Staten om at øve arkitektonisk Kritik overfor de Byggeforetagender, hvorfra der kommer Andragende om Laan.

Den højtærede Indenrigsminister nævnte i sin Omtale af den foreliggende Sag et enkelt Tilfælde fra en By, hvor Lejefordringerne var steget usædvanlig stærkt. Den højtærede Minister maa kunne forstaa, at vi staar svagt overfor saadanne Oplysninger. Vi ved ikke, hvilken By der er Tale om; vi kender slet ikke noget til de Forhold, der rummes indenfor det Eksempel, der blev fremført, og hvis det maaske er en By, hvor man overhovedet ikke har haft Huslejeloven gældende, eller hvor Kommunalbestyrelsen af egen fri Villie har sat Huslejeloven ud af Kraft indenfor sit lokale Omraade, kan det jo ikke nytte at anføre dette Eksempel her, thi saa nytter det ikke, at vi vedtager Lovforslaget; Kommunalbestyrelsen afgør jo selv, om den vil have Huslejeloven eller dens Kontrolbestemmelser til at gælde, og hvis den paagældende Bys Kommunalbestyrelse ikke har forlænget Huslejeloven, forbedres det Forhold, der blev omtalt, slet ikke ved, at vi vedtager det foreliggende Lovforslag.

Til det ærede 8de Medlem for 1ste Kreds (C. F. Sørensen) vil jeg kun gøre et Par Bemærkninger. Jeg skal ikke komme ind paa de politiske Betragtninger, som det ærede Medlem brugte et Kvarter til at fremsætte, de ligger jo udenfor denne Sag. Jeg skal heller ikke komme ind paa de Oplevelser fra Vælgermøder, som det ærede Medlem opfriskede; hvis det samme skulde ske i det andet høje Ting, hvor samtlige Medlemmer har været til Valg, kunde det føre meget vidt. Jeg skal blot komme ind paa et Par Punkter i det ærede Medlems Tale. Det ærede Medlem skildrede i mørke Farver, hvordan Forholdene var nu, da vi staar med en Huslejelov, som det ærede Medlem er meget virksom for, at vi skal opretholde, og bagefter forklarede det ærede Medlem, hvor ideelle Forholdene var tidligere, altsaa i en Tid, da vi ingen Huslejelovgivning havde, idet Arbejderne den Gang kunde flytte omkring fra det ene Kvarter i Storkøbenhavn til det andet, efter som det passede dem, efter som de havde Arbejde.

Dette synes jeg imidlertid i høj Grad taler for, at vi skulde gaa bort fra de bundne Forhold over til frie Forhold. Nu ved jeg meget vel, at det ærede Medlem tilføjede noget om, at man i en vis Periode, nemlig Perioden 1906—08, havde for mange Lejligheder i København, og det ærede Medlem vilde jo gøre gældende, at dette var et Bevis for, at det private Initiativ ikke virkede paa den fine eller fortrinlige Maade, som jeg mente, det virkede paa. Men jeg vil dog sige, at det, at der i en ganske enkelt kort Periode — og det havde jo ikke sin Oprindelse i selve Byggeriet i og for sig, men deri, at der indtraf Bankkrak her i København, som skabte en Stilstand — har været en Overflod af Boliger, er intet som helst Bevis for, at ikke det private Initiativ kan røgte den Opgave at vedligeholde det tilstrækkelige Antal Boliger. Desuden er Forholdet jo for længst udlignet; det varede kun 2—3 Aar, saa var det rette Forhold mellem Boligefterspørgsel og Boligantal bragt til Veje. I denne Forbindelse vil jeg sige, at man gør sig i Almindelighed forkerte Forestillinger om, hvor bred den Margin er, der er afgørende for, om der er Boligmangel eller Boligoverflod. Den er smallere, end man almindeligvis tror, og det er et af Lyspunkterne i den nuværende Situation, at der ikke skal saa forfærdelig meget til at oprette det, der mangler i Henseende til Antallet af Boliger. Almindeligvis betragter man det som normalt, at der er et overskydende Antal Boliger af 5 pCt.; saa er det rette Forhold til Stede, og saa vil Priserne regulere sig paa sund og naturlig Maade.

Det ærede Medlem sluttede med nogle Betragtninger over, hvor elendigt en Mængde Mennesker havde det under de nuværende Boligforhold. Jeg kender ikke Forholdene her i København saa nøje, at jeg tør paa-staa, at det ærede Medlems Fremstilling er urigtig, men jeg vil sige, at hvad enten vi vedtager en Forlængelse af denne Lov, hvad enten vi opretholder Huslejereguleringen eller ikke, bliver disse Forhold ganske de samme. Det eneste, der kan nytte i den Henseende, det gentager jeg paa ny, er, at der bliver et tilstrækkeligt Antal Boliger, gode og sunde Boliger; saa vil de slette Forhold forsvinde, og saa vil ogsaa de Summer, der forlanges i Leje, regulere sig af sig selv. Nu sagde det ærede Medlem, at Partiet Venstre var et agrarisk Parti, som ikke havde Interesse for Livet i Byerne, og dette skulde være Forklaringen paa, at vi ikke kunde stemme for det foreliggende Forslag. Hvis det ærede Medlem virkelig